

NB 29

Jaarverslag 2016

Rooise Weidevogelgroep de Schijndelse Heide

Organisatie en coördinatie

Op de website van IVN Rooi (<http://www.ivnrooi.nl>) is onder de rubriek werkgroepen weidevogelbescherming, aangegeven hoe onze organisatie is opgezet.

Op deze site worden ook onze jaarverslagen, activiteiten en nieuwsbrieven geplaatst.

Onze vrijwilligers worden zo nodig ook persoonlijk, telefonisch of per e-mail geïnformeerd.

Ook is onze site en die van andere weidevogelgroepen te bekijken via een kaart van het Brabants Landschap:

<http://www.brabantslandschap.nl/zelf-aan-de-slag/natuurwerkgroepen/#137>

Vrijwilligers 2016.

1.	Peer van Bakel	Boskantseweg 86	5492 VC	St. Oedenrode	0413 47 77 21
2.	Gradje Brouwers	Hildewarelaan 7b	5491 GG	St. Oedenrode	0413 47 65 32
3.	Liny Clijsen	Koninginnelaan 129	5491 HB	St. Oedenrode	0413 47 65 99
4.	Frans Clijsen	Koninginnelaan 129	5491 HB	St. Oedenrode	0413 47 65 99
5.	Ans Dekkers	Damianenweg 26	5491 TJ	St. Oedenrode	0413 47 61 28 / 06 114 411 03
6.	Dirk Eijkemans	Hofstad 10	5491 VE	St. Oedenrode	0413 47 65 80
7.	Maria Foolen	Laar 11	5492 HG	St. Oedenrode	0413 47 52 83
8.	Bert Foolen	Laar 11	5492 HG	St. Oedenrode	0413 47 52 83
9.	Greet Groothuis	Burg. v. Oerlehof 2	5491 AP	St. Oedenrode	0413 47 81 31 / 06 498 784 42
10.	Christel Kramer	Kruidentlaan 12	5491 KM	St. Oedenrode	0413 47 55 10
11.	Gerda v. Meersbergen	De Schild 19	5481 NA	Schijndel	073 547 71 76 / 06 204 500 60
12.	Hilma van Rozendaal	H. Bolsiuslaan15	5481 BN	Schijndel	073 547 64 97 / 06 208 187 44
13.	Gerrie Santegoeds	C.Trompstraat 58	5481 GT	Schijndel	073 549 22 54
14.	Coby Warmerdam	Andoornstraat 3	5482 PB	Schijndel	073 547 58 33
15.	Maria Sijbers	Houtsestraat 15	5492 TM	St. Oedenrode	0413 47 53 98
16.	Henk Steenbakkers	Pastoor Hackenstraat 33	5491 CE	St. Oedenrode	0413 47 36 94 / 06 36202032
17.	Ger v.d. Wijdeven	Koninginnelaan 11	5491 HA	St. Oedenrode	0413 47 90 68
18.	Wil Foolen (coördinator)	Heistraat 17a	5491 BA	St. Oedenrode	0413 47 56 02 / 06-237 647 16
19.	Mia Foolen	Heistraat 17a	5491 BA	St. Oedenrode	0413 47 56 02
20.	Tony Hulzebos	Oranje Nassaulaan 141	5491 HE	St. Oedenrode	0413 47 53 71
21.	Dik Hulzebos	Oranje Nassaulaan 141	5491 HE	St. Oedenrode	0413 47 53 71
22.	Lonja Woonings	Oranje Nassaulaan 134	5491 HL	St. Oedenrode	0413 47 27 95
23.	Peter Wagenaar	Brahmstraat 20	5491 MR	St. Oedenrode	0413 474793
24.	Frits van der Hagen	Hoge Vonderstraat 23	5492 CH	St. Oedenrode	0413 474303 / 06 111 850 29
25.	Piet Delisse (coördinator)	Verwestraat 2B	5491 BZ	St. Oedenrode	0413 474118 / 06 136 056 49
26.	Cor Konings	Laan ten Rode 18	5491 GH	St. Oedenrode	0413 476152
27.	Frenk van Mierlo	Dommelrodelaan 29	5492 GG	St. Oedenrode	0413 472786 / 06 435 170 06
28.	Jan van den Tillaart	Pastoor Willenborgstraat 14	5466 NW	Eerde	06413-70570
29.	Johan Minneboo	Componistenlaan 8	5491 LE	St. Oedenrode	06 14334825
30.	Jan Sijbers	Houtsestraat 15	5492 TM	St. Oedenrode	0413 475398
31.	Marga Verduin	Willem Alexanderstraat 28	5491 HV	St. Oedenrode	06 15311795
32.	Maria van den Berg	Primula straat 9	5492 JG		06 10000756

Gebiedscoördinator Schijndel / St. Oedenrode : Nan Visser tel. 073 54 98 040 / 06 104 663 82

Coördinatoren Brabants Landschap : Jochem Sloothaak tel. 0411 622775 / 06 308 539 96

: Anja Populier tel. 06 105 909 68

: Marco Renes tel. 06 523 188 41

BOA : Arnoud Jakobs tel. 06 52092896 / meldkamer 0900 8844

Odbn omgevingsdienst handhaving Noord-Brabant : Pieter van Iersel tel. 0485 33 85 52.

Vanwege gezondheidsredenen of andere omstandigheden konden dit seizoen 5 vrijwilligers niet aan weidevogelbescherming en andere activiteiten mee doen. Daar stond tegenover er dat 5 nieuwe vrijwilligers zich gedurende het seizoen aangemeld en ook actief bezig waren.

Dit was een welkome aanvulling voor onze groep met als nieuwe vrijwilligers Jan van den Tillaart, Johan Minneboo, Jan Sijbers, Marga Verduin en Maria van den Berg.

Ook dit jaar was er weer een positieve bijdrage van jeugd die samen met vrijwilligers regelmatig deelnamen aan het veldwerk. Het was mooi om te zien als ze een legsel vonden.

Op een woensdagmiddag

Jens bij een Kievitnest

Milan bij een scholeksternest

Meewerkende agrariërs / loonwerkers 2016.

	Agrariërs				
1.	Boekhorst	Schijndelse Heide 4	5491 TG	St. Oedenrode	0413 47 08 70
2.	Melkveebedrijf van Oirschot	Horst 8	5491 XW	St. Oedenrode	0413 47 25 56
3.	Gebr. van Kessel	Schootsedijk 30	5491 VC	St. Oedenrode	0413 47 44 64
4.	van der Laar	Corridor 18	5466 RC	St. Oedenrode	0413 34 12 66
5.	van Rooij	Schootsedijk 47	5491 VC	St. Oedenrode	0413 47 51 81
6.	van de Kallen	Erica 8	5491 VR	St. Oedenrode	0413 47 71 92
7.	Vervoort	Schootsedijk 21	5491 TD	St. Oedenrode	0413 47 97 47
8.	van de Laar	Jenneackers 8	5491 VA	St. Oedenrode	06 122 70 191
9.	Wiersma	Cathalijnepad 1	5491 GT	St. Oedenrode	0413 47 88 40
10.	van der Zanden	Morgenstraatje 1	5491 SB	St. Oedenrode	06 138 33 511
11.	van de Meerakker	Kleine Heisteeg 5	5491 TT	St. Oedenrode	0413 47 32 05 / 06 152 528 81
12.	van de Ven	Abenhoefweg 5a	5466 RN	Eerde	0413 34 10 52
13.	Van Thiel	Damianenweg 12	5491 TJ	St. Oedenrode	0413 47 33 51
14.	Sweere	Sonniuswijk 32	5691 PE	Son	0413 34 10 52
15.	Boom	Sterrebos 13	5491 LT	St. Oedenrode	0413 47 68 98
16.	van de Akker	Koeveringsedijk 33	5491 SB	St. Oedenrode	073 5033840
17.	Bekkers	Sterrenbos 4	5491 TL	St. Oedenrode	0413 490 640
18.	Moeskops	Schijndelseweg 43	5491 TA	St. Oedenrode	0413 472 421
19.	M. Kapteijns	Kampenweg 2	5491 WX	St. Oedenrode	06 121 328 57
20.	R. Kapteijns	Kampenweg 4	5491 WX	St. Oedenrode	06 532 680 22
21.	Kluitmans	Veghelseweg 33	5491 AG	St. Oedenrode	0413 477 237
22.	F. van Genuchten	Wolvesteeg 2	5491 TX	St. Oedenrode	06 123 013 83
23.	L. van Genuchten	Bikkelkampen	5491 SM	St. Oedenrode	06 129 055 35
24.	Ketelaars	Morgenstraat 10	5469 GD	Keldonk	0413 21 26 72
25.	van de Oever	Sloef 7	5492 TN	St. Oedenrode	06 53 47 02 54
26.	Van Acht	Sloef 4	5492 TN	St. Oedenrode	06 12 87 64 27
27.	Dortmans	Rooise-Heide 10	5492 TG	St. Oedenrode	06 53 36 76 25
28.	Verboord	Ollandseweg 185	5491 XB	St. Oedenrode	0413 472060
	Loonwerkers				
1.	van de Ven Aardappels	Nijnselseweg 44	5492 HE	Sint- Oedenrode	06 5330 2178
2.	Jennissen	Nijvelaar 1	5275 HN	Den Dungen	073 5031649

Overzicht activiteiten in 2016

- 17 februari onze eigen gezellige startavond bij Miss Hyacinth.
- 28 februari start van het veldwerk.
- Het vernieuwen van het informatiekastje en repareren van borden.
- 1 maart informatieavond over nieuwe regelingen agrarisch natuurbeheer.
- 2 maart provinciale startavond in het Provinciehuis te 's-Hertogenbosch.
- 8 maart deelname aan informatiebijeenkomst soortenbescherming in "Groene Woud"
- 9 maart Piet Delisse en Wil Foolen vonden het eerste kievietsei van Nederland.
- 10 april kijkochtend met de Natuurwerkgroep Liempde in de Schijndelse Heide.
- 16 april workshop voor de jeugd samen met de JeugdNatuurWacht bij Miss Hyacinth e.o.
- Deelname aan door Brabants Landschap georganiseerde cursusavonden en workshops.
- Deelname met 6 percelen met Overeenkomst Maatregelen voor de Kievit.
- Deelname aan het project van SOVON ringen van kievitskuikens t.b.v. overlevingsonderzoek.
- Deelname met 1 perceel met Rustzone regeling voor "kritische weidevogels".
- 7 mei excursie met bezoek aan bijenmuseum in Geffen en eendenkooi in MarenKessel.
- 11 mei fiets- kijktocht in Jekschot voor de Convenantgroep.
- 16 mei (2e pinksterdag) info-stand weidevogelbescherming open dag bij Miss Hyacinth.
- 17 mei wandeling met Brabants Landschap in de Schijndelse Heide.
- 18 mei jubileum Bert en Maria en evaluatieavond.
- 2e week juni einde van het veldwerk m.u.v. waarnemingen voor ringproject SOVON.
- 6 juli afsluiting van het seizoen met een BBQ bij Ans en Jan. (Miss Hyacinth)
- 25 augustus in de avond zomeractiviteit / wandeling in Liempde.
- Ondersteuning natuurwandelingen en activiteiten natuurbeleving op Odendael.
- Diverse activiteiten door en van vrijwilligers onderling.

Eigen startavond 17-2-2016

Op de startavond waren 16 vrijwilligers aanwezig, 12 vrijwilligers waren verhinderd. De startavond werd niet gehouden bij de handboogvereniging te Nijnsel, maar bij Ans Dekkers. Het was een gezellige avond met een terugblik op het seizoen 2015 en vooruitzicht op ons toekomstige seizoen in 2016. (zie ook het volledige verslag van onze startavond).

De belangrijkste punten waren:

- nieuwe boeren / percelen in de Sonse Heide en vrijwilligers.
- jaarverslag 2015.
- kascontrole.
- weidevogelbeheer in de Schijndelse Heide / Veerse Heide / langs A50 / Sonse Heide.
- percelen voor deelname Pilot "Kansen voor de Kievit".
- deelname aan ringproject van SOVON.
- noteren legselgegevens, werken met GPS.
- overleg en samenwerking met weidevogelgroep Jekschot en Schijndel.
- loopvergunningen.
- cursussen voor beginners.
- provinciale startavond.
- workshop voor de jeugd voor project Groen & Doen.
- wandelingen / kijkochtend voor en met Brabants Landschap en Natuurwerkgroep Liempde.
- excursie /- zomeravondactiviteit.
- indeling van de loopgroepen.
- afspraken /- agenda voor het komende seizoen.

Start van het veldwerk 28-2-2016

Gradje maakte thuis een mooi nieuw informatiekastje. Het informatiebord werd opgeknapt en schoongemaakt. In het begin van het seizoen werden ze geplaatst. Ook werden de beschadigde of verdwenen borden van “vrijwillige weidevogelbescherming” opnieuw geplaatst. Een groepje vrijwilligers sprak steeds af om de nodige werkzaamheden uit te voeren.

Al vroeg waren er veel Kieviten en eind februari maakten diverse vrijwilligers een rondje langs de velden om te observeren en de waarnemingen in kaart te brengen.

Op 28-2 werden op de natte percelen al grote groepen Kieviten waargenomen.

Alle agrariërs bij wie we in voorgaande jaren aan nestbescherming mochten doen werden weer bezocht om te informeren wat de plannen voor de percelen waren en tevens voor de loopvergunning een handtekening te vragen. Ook met nieuwe agrariërs met percelen waar we voor het eerst aan nestbescherming zouden willen gaan doen werden contacten gelegd. Vooral voor de percelen in de Sonse Heide die we op het oog hadden waren de verwachtingen hoog gespannen.

In het begin van het seizoen werden ook informatiebijeenkomsten bezocht o.a.:

- Op 6-1 was er bij Anja Populier een meeting over het predatieprobleem van weidevogels in het convenantgebied van Schijndel / Jekschot / Sint-Oedenrode.
- Op 1-3 was er in de Schaapskooi in Schijndel uitleg over de nieuwe regelingen voor agrarisch natuurbeheer.
- Op 8-3 de bijeenkomst in de Dorpsheerberg in Olland ‘Kansen voor agrarisch natuurbeheer in ’t Groene Woud’. De soortenorganisaties (RAVON, Vlinderstichting, SOVON, FLORON, EIS) starten in 2016 in het Groene Woud met een pilot-project voor monitoring van verschillende soortgroepen in het agrarisch cultuurlandschap, waaronder akkervogels, amfibieën en vleermuizen. Er werd door onze weidevogelgroep besloten mee te doen aan het tellen van de akkervogels.

Provinciale startavond 2-3

De provinciale startavond op woensdag 2 maart was in het Provinciehuis in den Bosch. Ruim 300 vrijwilligers en agrariërs bezochten deze avond. Van onze vrijwilligersgroep waren we met 9 personen aanwezig.

Directeur Jan Baan heette iedereen welkom en stond kort stil bij het Jaar van de Kievit; “De Kievit is de gewoonte weidevogel van Nederland, met Brabant als belangrijkste provincie.” Maar, het gaat niet goed met de Kievit. De afgelopen jaren zien we een dalende tendens in de ontwikkeling van het aantal broedparen en nesten. Soms is er een beter jaar, maar de trend is dat het hard terug loopt. Maar “we geven ons in Brabant niet zomaar gewonnen!” Met maatregelen als de rustzoneregeling en de regeling ‘kansen voor de Kievit’ en de invoering van moderne GPS-techniek wordt toch resultaat geboekt. Steeds meer vrijwilligers, boeren en loonwerkers maken er succesvol gebruik van. Bij de kritische soorten grutto, wulp en tureluur lukt het om met collectief beheer de neergang tot stilstand te brengen. En tenslotte een hoopvolle ontwikkeling vanuit het negatieve: we ontdekken de schadelijke werking van neonicotinoïden, hoofdthema van de weidevogelavond in 2015, “met als gevolg dat de hele insectenfauna verdwijnt en daardoor de kuikens niks meer te eten hebben”. Gelukkig is deze ernstige ontwikkeling inmiddels een punt op de politieke agenda geworden en er wordt gewerkt aan een verbod op deze schadelijke stoffen.

Verdere onderwerpen gedurende deze avond waren:

- De hoogte punten van het seizoen 2015, gepresenteerd door provinciaal coördinator Jochem Sloothaak.
- Brabantse regelingen voor weide -en akkervogels, gepresenteerd door Anja Popelier van AP Natuuradvies.
- Hoe met drones weidevogels beschermd kunnen worden, gepresenteerd door Nico Nijenhuis van Clear Flight Solutions.
- 2016 Jaar van de Kievit, gepresenteerd door Jouke Altenburg van Vogelbescherming Nederland.
- Wat vertellen 167.000 geringde kieviten?, gepresenteerd door Henk van der Jeugd van Vogeltrekstation.
- Uitreiking oorkonde Initiatief van het jaar, door Yolande van der Meulen, directeur Natuur, Water en Milieu van de Provincie Noord-Brabant.

Het volledige verslag van deze avond is te open met de link....

<http://www.brabantslandschap.nl/actueel/nieuws/jaaravond-weidevogelbescherming-2016/?region=all&area=all>

Na afloop van de avond werden de benodigde markeringsstokken, materialen, provinciaal jaarverslag, foldermaterialen e.d. uitgereikt.

Eerste ei van Nederland 9-3

Dat in ons convenantgebied van oudsher goede weidevogelgronden lagen wisten we wel, als we de resultaten van de afgelopen jaren op een rijtje zetten.

Het kan dan ook geen toeval zijn dat bij ons in het Dommeldal in Rooi op 9 maart het 1e Kievitsei van Nederland werd gevonden. Piet Delisse en Wil Foolen waren de gelukkigen.

Een dag later werd op 10 maart het 2e Kievitsei van Nederland ook in Jekschot gevonden door Bert de Koning van weidevogelgroep Jekschot.

Het waren zo ongeveer de meest zuidelijk gevonden eerste eieren van Nederland ooit. Om de echtheid van de vondst te controleren werd een dompeltest gedaan. Door het Kievitsei te dompelen in water werd bepaald of het een echt en vers ei was. Het ei ging niet staan of drijven maar bleef op de bodem liggen en werd dus het aangemerkt als een vers ei.

Vanaf de kant volgden we deze vroeg broedende Kievit met het 1e ei zorgvuldig. Helaas ging het legsel na 2 weken bebroed te zijn geweest, door predatie verloren.

Er was veel media aandacht en het acht-uur-journaal van de NOS maakte er melding van.

Op vele websites, landelijke bladen en in de Mooi- Rooikrant waren foto's artikelen te zien en te lezen.

Onze eigen Rooise TVMeierij maakte opnames en er was een interview met Henk Wiersma, de eigenaar van het perceel. Op het gemeentehuis werden de vinders uitgenodigd en door burgemeester Peter Maas ontvangen. Het was een mooie promotie voor het IVN Rooi, Gemeente Sint-Oedenrode, maar ook voor het team van Brabants Landschap voor al hun beschermingswerk voor de weidevogels.

Op het journaal

Oorkonde

Het testen van het ei door SBNL (Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied)

Bij burgemeester Peter Maas op bezoek

Collectief beheer 2016 in de Schijndelse Heide / Veerse Heide.

Op de kaart zijn de ingekleurde percelen met de rustperiodes voor 2016.

Er zijn ook percelen bij die niet met het collectief meededen maar wel werden aangemeld voor het pilotproject “Maatregelen voor de Kievit” en Rustzones voor kritische soorten. Ook voor de omliggende percelen hadden deze maatregelen een gunstig effect.

Het was belangrijk om tijdig telefonisch of per mail contact op te nemen met de agrariërs en loonwerkers om te informeren wanneer er bewerkingen plaats zouden vinden.

Dit was zeker van toepassing voor percelen waarvoor geen collectief beheerspakket was afgesloten.

Persoonlijk contact leverde ook goede resultaten op.

In 2016 was het in de Schijndelse Heide de laatste termijn van het 6 jaar durende collectief beheer.

Nan Visser was gedurende deze tijd de gebiedscoördinator.

Voor de coördinatie werkzaamheden werd in dit laatste jaar samengewerkt met Mark Vonk die in Midden-Brabant, met de mogelijkheden van de nieuwe regeling(en) tot nieuwe collectieven probeerde te komen.

Informatie: mark@duinboeren.nl , tel: 06 57 32 97 61.

De regelingen die opgesteld zijn voor agrarisch natuurbeheer zijn :

- Vernieuwde SNL-A. (Subsidie Natuur en Landschapsbeheer Agrarisch)
Informatie: <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl/>
- Groen-Blauw stimuleringskader (Stika)
Informatie: <http://www.brabantslandschap.nl/>
- Blauwe diensten (actief randenbeheer van het waterschap de Dommel)

Naast deze subsidieregelingen kon ook in 2016 gebruik worden gemaakt van regelingen van het Brabants Landschap die ondersteund werden door de Provincie Noord-Brabant:

- Pilotproject “Kansen voor de Kievit”
- Regeling Rustzone voor kritische weidevogelsoorten
- Maatregelen voor de Patrijs

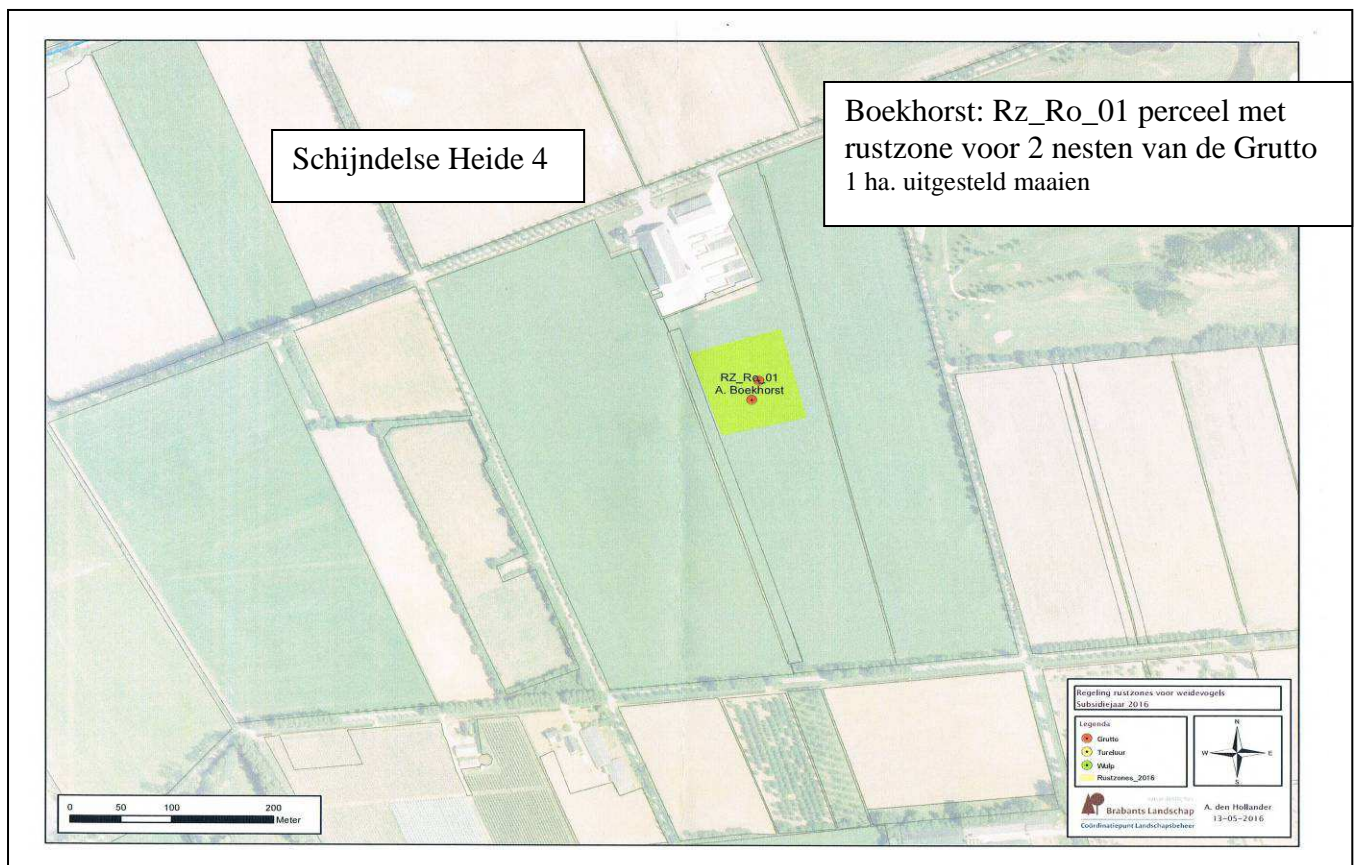
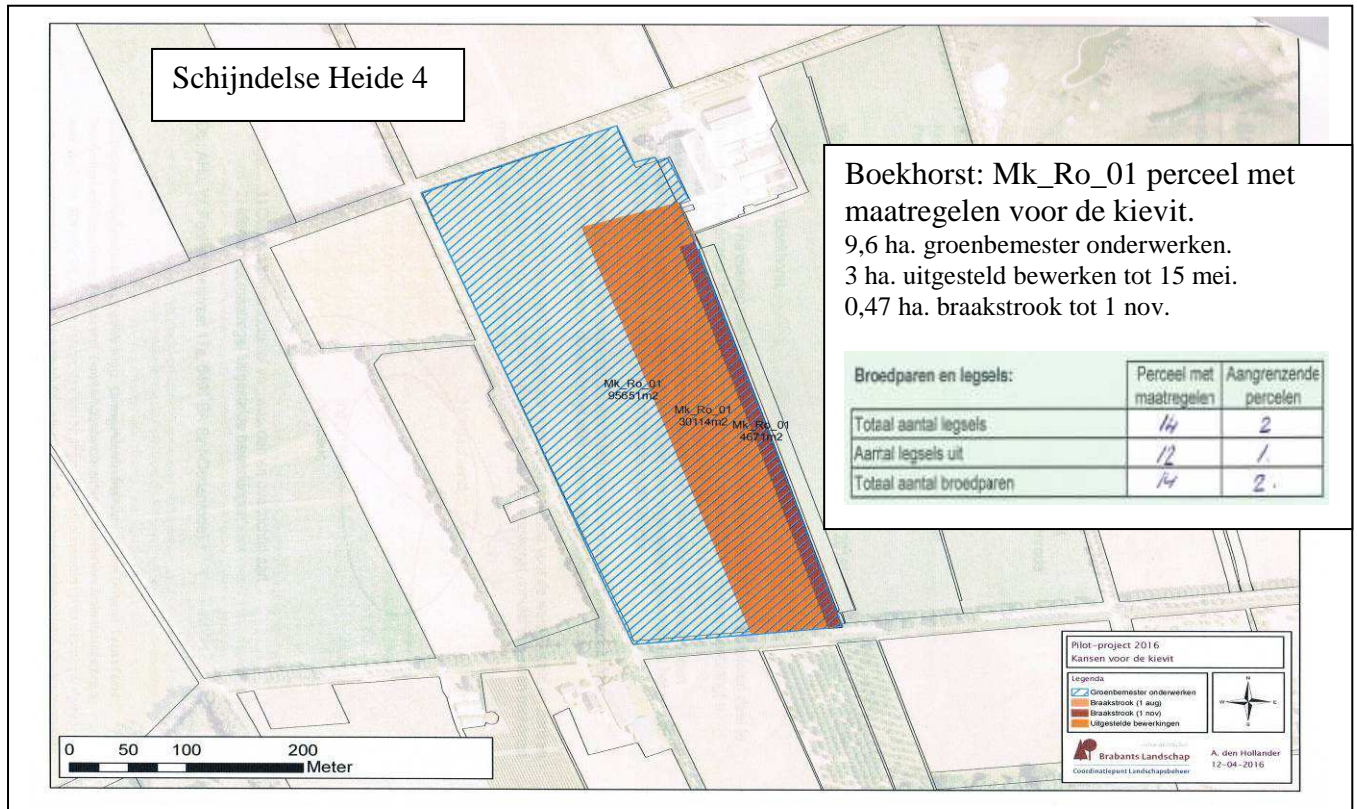
Projecten “Kansen voor de Kievit” en Rustzones

Voor het Pilotproject “Kansen voor de Kievit” werden 6 percelen aangemeld.

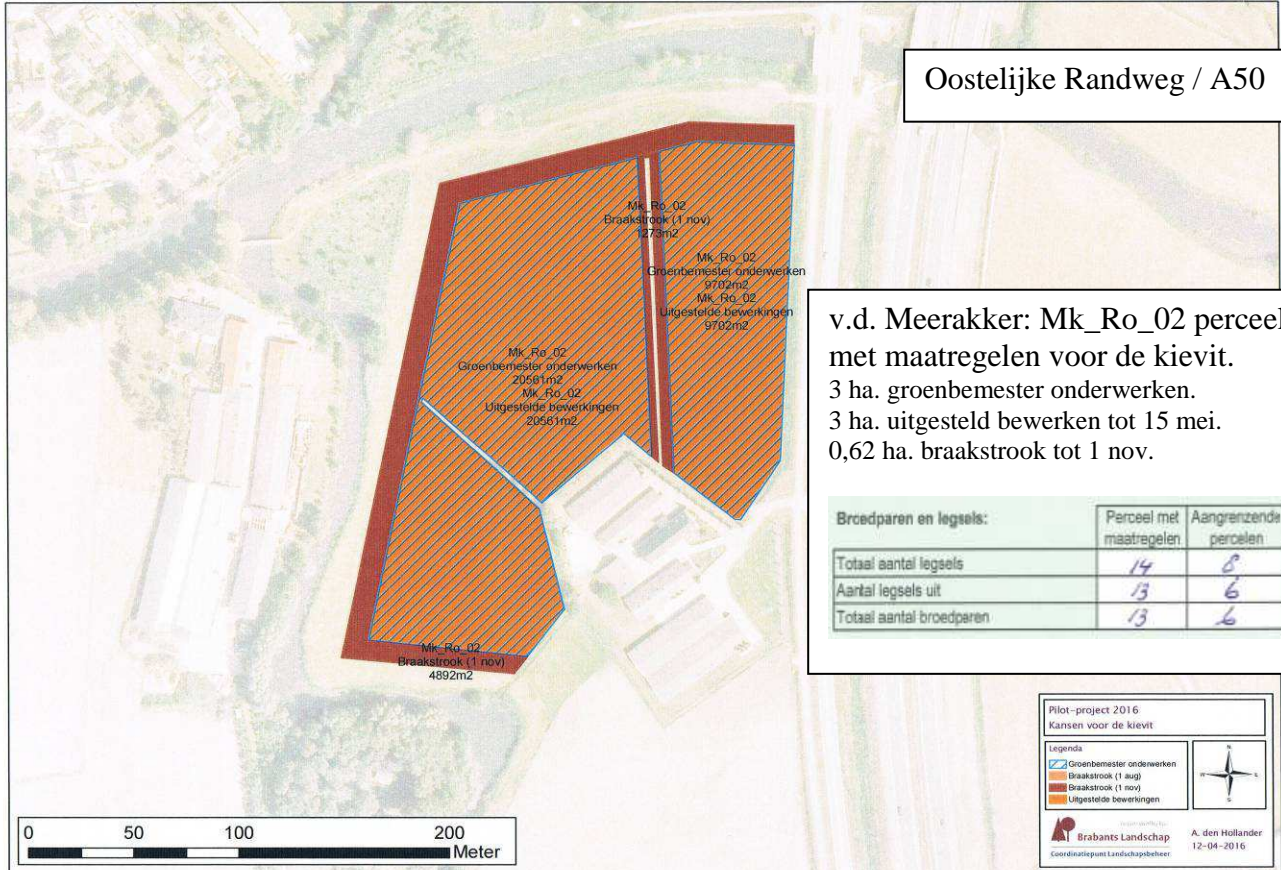
Voor de regeling “Rustzone voor kritische weidevogelsoorten” 1 perceel.

In overleg met deze agrariërs werd bij het Brabants Landschap een projectplan ingediend.

In het projectplan was ook de aanleg van braakstroken opgenomen. Deze braakstroken brachten meer rust in het gebied en gaven dus meer kans op overleving van de kuikens en broedgelegenheid voor akkervogels.

Oostelijke Randweg / A50

v.d. Meerakker: Mk_Ro_02 perceel met maatregelen voor de kievit.
3 ha. groenbemester onderwerken.
3 ha. uitgesteld bewerken tot 15 mei.
0,62 ha. braakstrook tot 1 nov.

Broedparen en legsels:		
	Perceel met maatregelen	Aangrenzende percelen
Totaal aantal legsels	14	8
Aantal legsels uit	13	6
Totaal aantal broedparen	13	6

Pilot-project 2016
Kansen voor de kievit

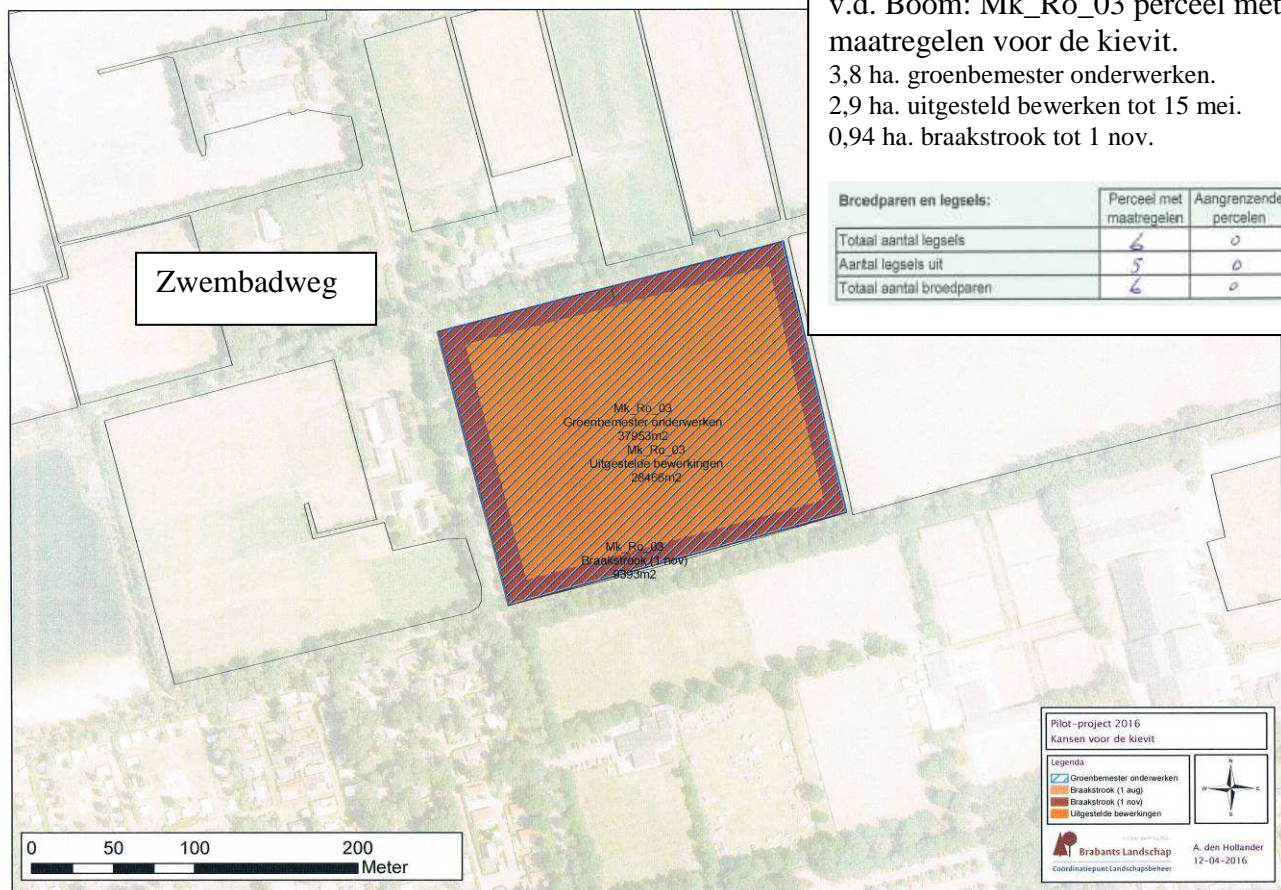
Legenda

- Groenbemester onderwerken
- Braakstrook (1 aug)
- Braakstrook (1 nov)
- Uitgestelde bewerkingen

Brabants Landschap
Coördinatiepunt Landschapsbeheer

A. den Hollander
12-04-2016

Zwembadweg

v.d. Boom: Mk_Ro_03 perceel met maatregelen voor de kievit.
3,8 ha. groenbemester onderwerken.
2,9 ha. uitgesteld bewerken tot 15 mei.
0,94 ha. braakstrook tot 1 nov.

Broedparen en legsels:		
	Perceel met maatregelen	Aangrenzende percelen
Totaal aantal legsels	6	0
Aantal legsels uit	5	0
Totaal aantal broedparen	6	0

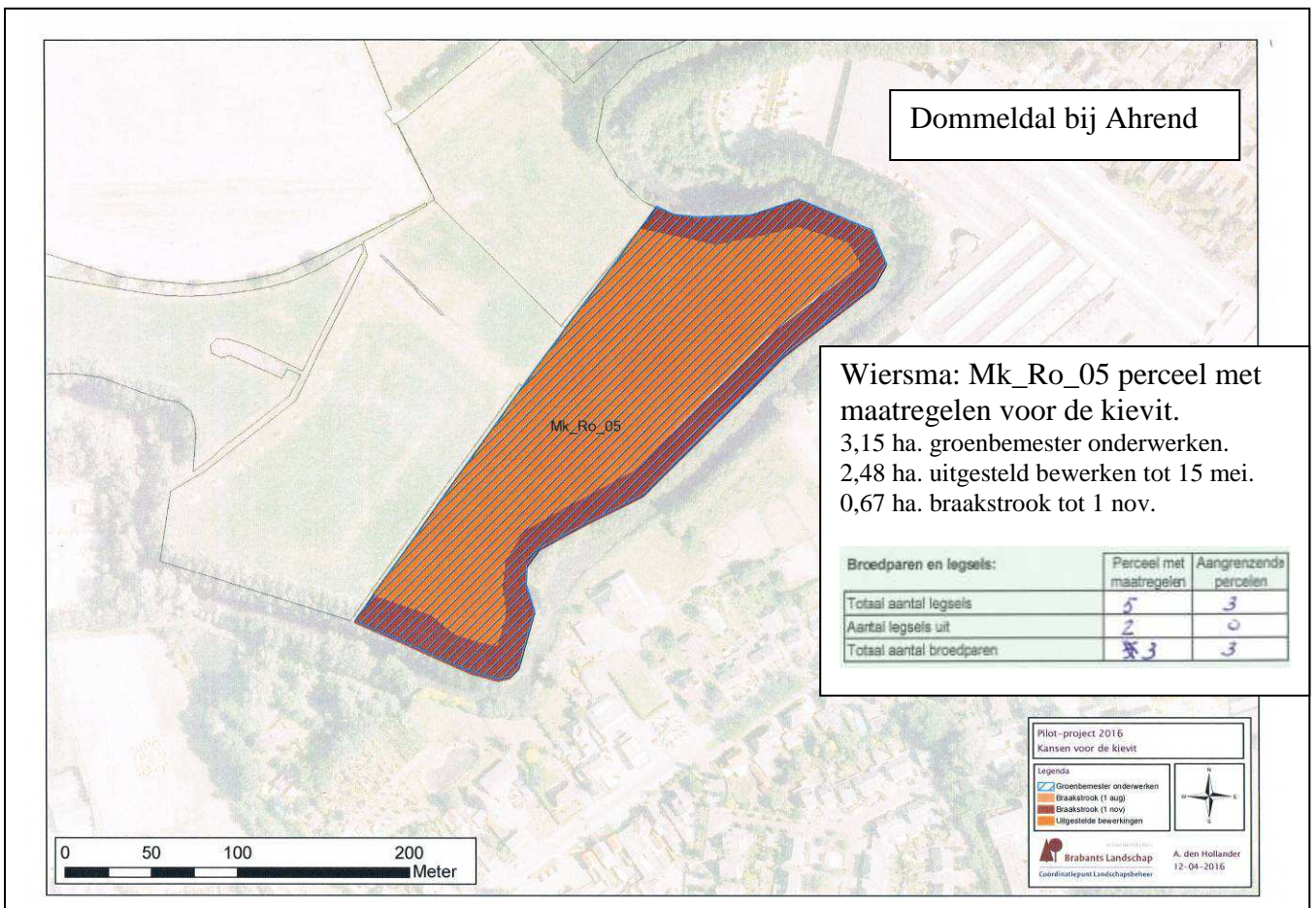
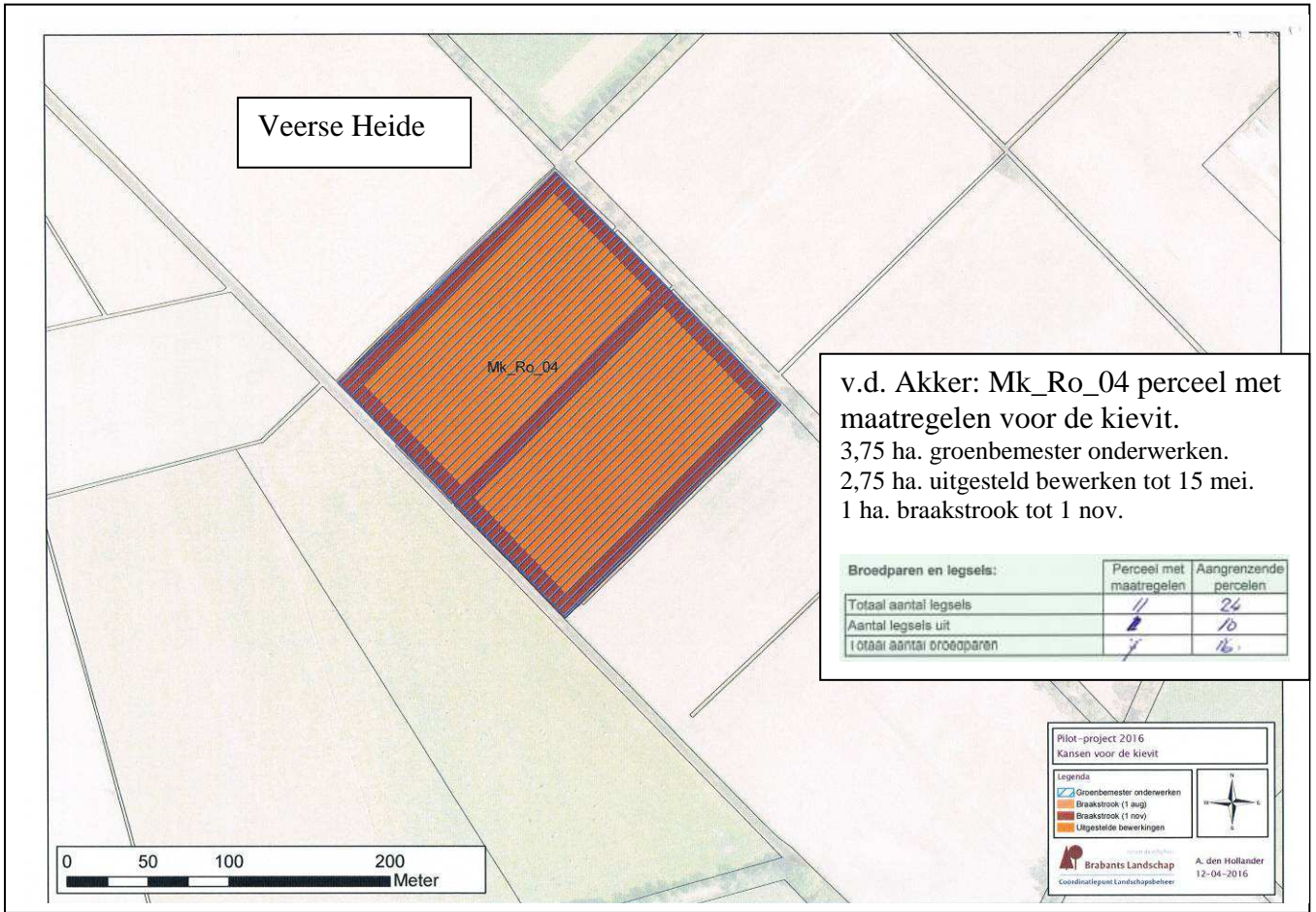
Pilot-project 2016
Kansen voor de kievit

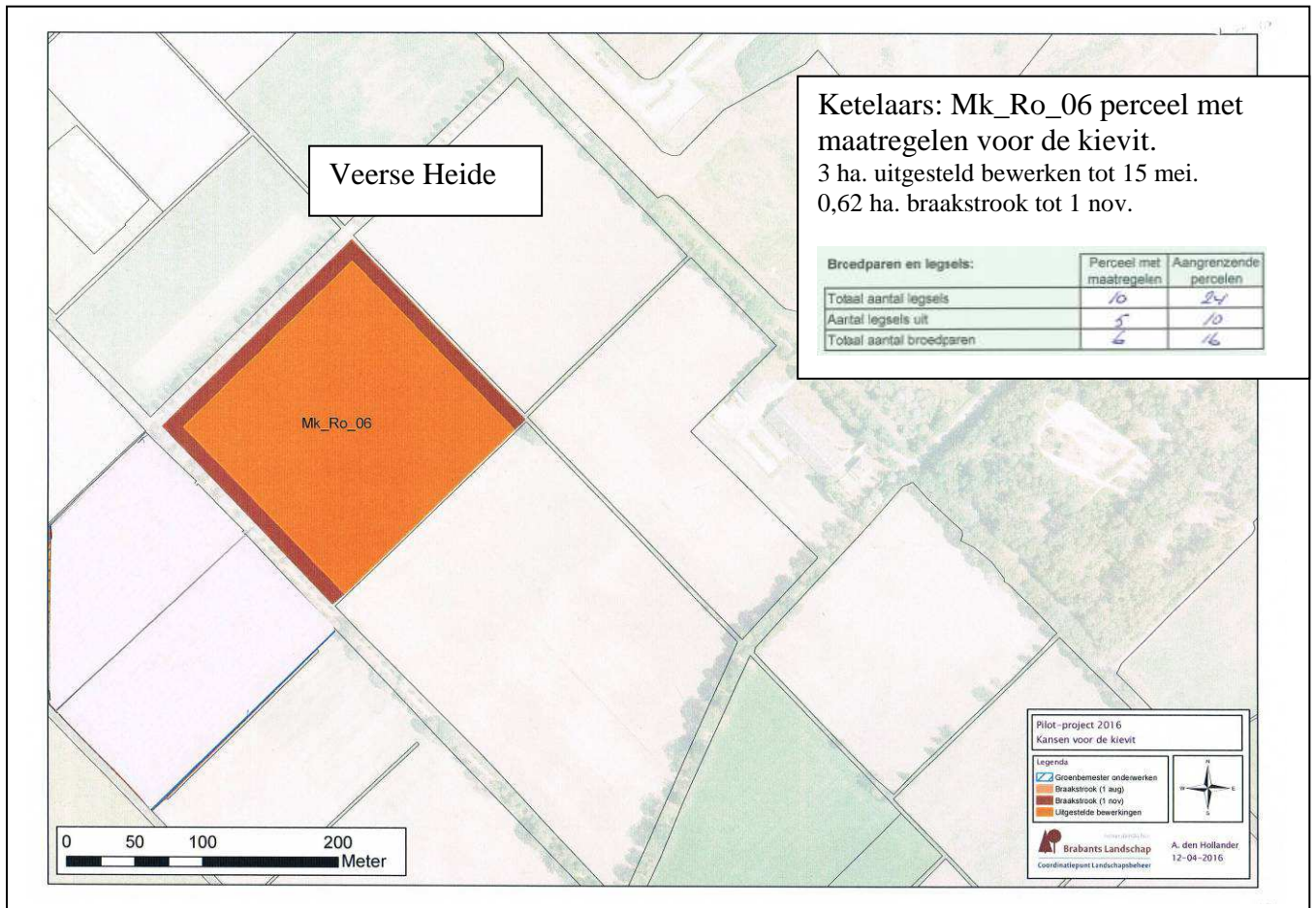
Legenda

- Groenbemester onderwerken
- Braakstrook (1 aug)
- Braakstrook (1 nov)
- Uitgestelde bewerkingen

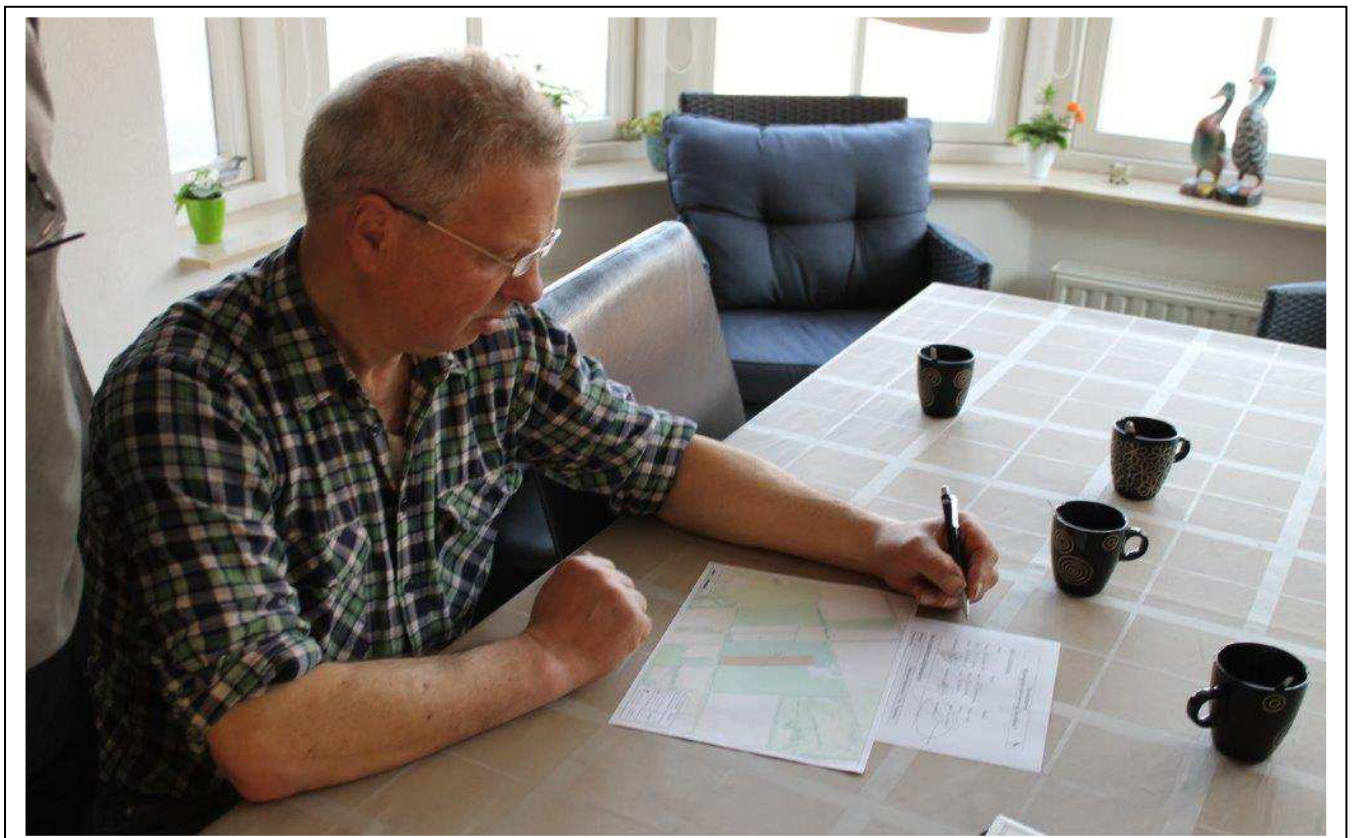
Brabants Landschap
Coördinatiepunt Landschapsbeheer

A. den Hollander
12-04-2016

- Het was jammer dat bij 3 projecten met maatregelen (Mk_Ro_04, Mk_Ro_05 en Mk_Ro_06) veel nesten door predatie verloren gingen.
- In de provincie Noord-Brabant werden in totaal ca. 27 Pilotprojecten “Kansen voor de Kievit” afgesloten. Hiervan nam onze weidevogelgroep er 6 voor hun rekening!
 Andre Boekhorst tekende voor het 5^e jaar op rij voor het Pilotproject.

Ringproject van SOVON

Op de percelen bij Van de Meerakker langs de Oostelijke randweg / A50 werden net als in 2015 weer kievitskuikens geringd om de kuikenoverleving te kunnen volgen.

Het volgen van de kuikenoverleving had tot doel om het effect van de beschermingsmaatregelen te testen op percelen met verlate grondbewerking en inzaaien van maïs in combinatie met de naastgelegen braakstroken als opgroeigebied. De naastliggende percelen zonder beschermingsmaatregelen waren referentiepercelen. Om het effect te meten werden de kuikens individueel herkenbaar gemaakt door het aanbrengen van een metalen ringetje en een gekleurd kunststof vlaggetje met een unieke code erop. Totaal werden er door Jan Staal en Anja Popelier 31 kuikens geringd en voorzien van een vlag. Deze kuikens en ook kuikens die we niet konden ringen werden 3 keer per week gevolgd en geteld tot dat ze vliegvlug waren. De tellingen en waarnemingen werden doorgegeven aan SOVON om deze te analyseren. Naast het ringen van de kuikens vonden ook nog andere onderzoeken plaats:

- Eieren werden gemeten en uitkomstdata vastgesteld door een dompelproef.
- De kuikens werden gewogen en de snavellengte gemeten om de leeftijd vast te stellen.
- Ouderkievieten werden als proef gemarkeerd met blauwe of rode viltstift. (door de Belgische student Jefte Hulsmans)
- Onderzoek naar voedselaanbod door het plaatsen van potvallen. (door studente Valerie Kalle)

Eerst observeren is belangrijk

Jan Staal, Anja Popelier en Frank Majoor ringen

Metten van de eieren door Frank Majoor van SOVON

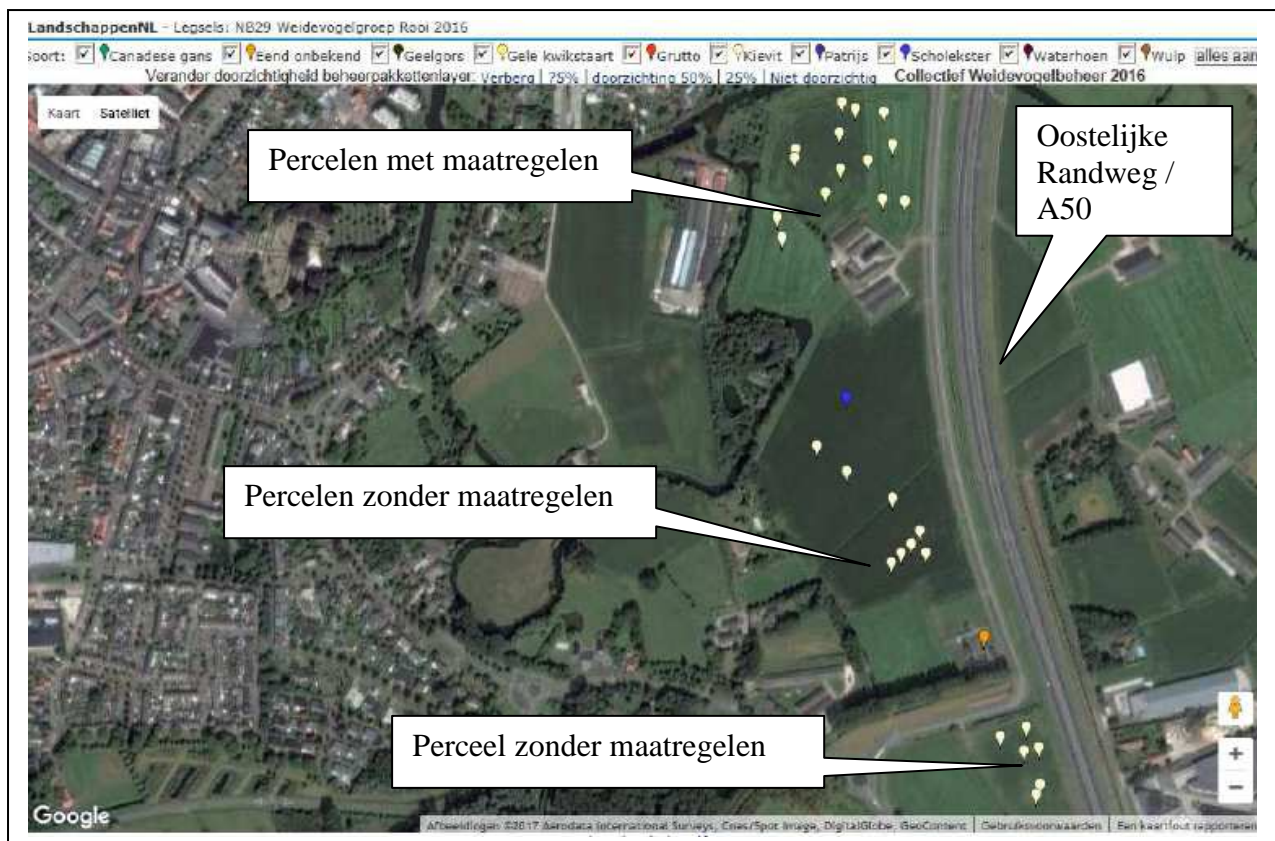
Op 6 juni tijdens het observeren van de geringde kuikens was het perceel heel nat

Het onderzoek van SOVON vond landelijk plaats in 16 gebieden met wisselende omstandigheden. In Brabant werd in 3 gebieden onderzoek gedaan (Beerse Overlaat, Reusel en St. Oedenrode). De resultaten van 2016 worden in 2017 door SOVON gepubliceerd.

Ringer: 725   Gebied: St. Oedenrode

ID			Gezinssituatie					Biometrie					Opmerkingen	
Ring-datum	Ringnr	Code-ring	Nest	Einr	Ei over	Familie	Familie-grootte	Lftd-(dgn)	Snavel	Kop-snavel	Teen-tarsus	Lengte vleugel		Gewicht
14-4	1634701	N-A	13	-	-	N-AC	2	2	11.4	33.5	50	-	16.7	
14-4	1634702	N-H	A-3	-	-	N-HJ	2	5	14.2	35.7	53	-	21.5	Geen maatregelen??
14-4	1634703	N-J	A-3	-	-	N-HJ	2	4	13.7	33.8	51	-	19.2	Geen maatregelen??
14-4	1634704	N-C	13	-	-	N-AC	2	3	12.2	33.2	49	-	18.0	
19-4	1634708	U-A	22	-	-	U-AC	4	3	11.6	33.8	53	-	17.4	
19-4	1634709	U-C	22	-	-	U-AC	4	3	12.8	33.2	49	-	17.2	
19-4	1634710	-	22	-	-	U-AC	4	3	12.4	34.3	49	-	16.4	
19-4	1634711	-	22	-	-	U-AC	4	3	12.3	33.3	52	-	14.7	
19-4	1634712	U-E	24	-	-	U-EH	3	2	11.3	29.9	49	-	17.7	
19-4	1634713	U-H	24	-	-	U-EH	3	2	12.5	32.9	52	-	17.1	
19-4	1634714	-	24	-	-	U-EH	3	2	11.4	31.3	48	-	17.5	
19-4	1634715	U-J	23	-	-	U-J	1	2	11.8	33.1	49	-	15.7	eitand
19-4	1634716	U-F	1-2	-	-	U-FK	4	2	11.1	33.4	50	-	18.7	
19-4	1634717	U-K	1-2	-	-	U-FK	4	2	11.2	32.3	51	-	18.1	
19-4	1634718	-	1-2	-	-	U-FK	4	2	10.8	31.2	49	-	17.1	
19-4	1634719	-	1-2	-	-	U-FK	4	3	12.2	32.5	51	-	18.1	
20-4	1634720	U-L	11	1/2/3	1=4	U-LM	3	1	9.5	31.4	49	-	17.4	eitand, droog, 4e ei nog niet aangepikt
20-4	1634721	U-M	11	1/2/3	1=4	U-LM	3	1	10.2	31.7	49	-	18.4	eitand, vochtig
20-4	1634722	-	11	1/2/3	1=4	U-LM	3	1	10.1	31.1	48	-	17.6	eitand, nat
30-4	1634717	U-K	1-2	-	-	U-FK	2	13	17.0	44.8	65	-	64.5	Teruggevangen
30-4	1634716	U-F	1-2	-	-	U-FK	2	13	16.9	46.3	65	-	68.8	Teruggevangen
6-5	1634753	9-A	6	-	-	9-A	1	7	15.8	38.3	55	-	26.3	
6-5	1634754	9-C	8	-	-	9-CE	2	14-18	18.5	48.9	69	75	89.4	
6-5	1634755	9-E	8	-	-	9-CE	2	14-18	19.3	48.0	67	74	70.8	
12-5	1634756	9-F	-	-	-	9-FHJ	3	15-17	19.6	49.4	73	-	73.1	
12-5	1634757	9-H	-	-	-	9-FHJ	3	15-17	20.7	47.7	68	-	63.8	
12-5	1634758	9-J	-	-	-	9-FHJ	3	15-17	19.1	46.0	65	-	49.5	
1-6	1634783	W-L	28	-	-	W-LS	2	2	11.4	32.3	48	-	16.4	
1-6	1634784	W-S	28	-	-	W-LS	2	1	10.6	30.9	47	-	17.1	eitand

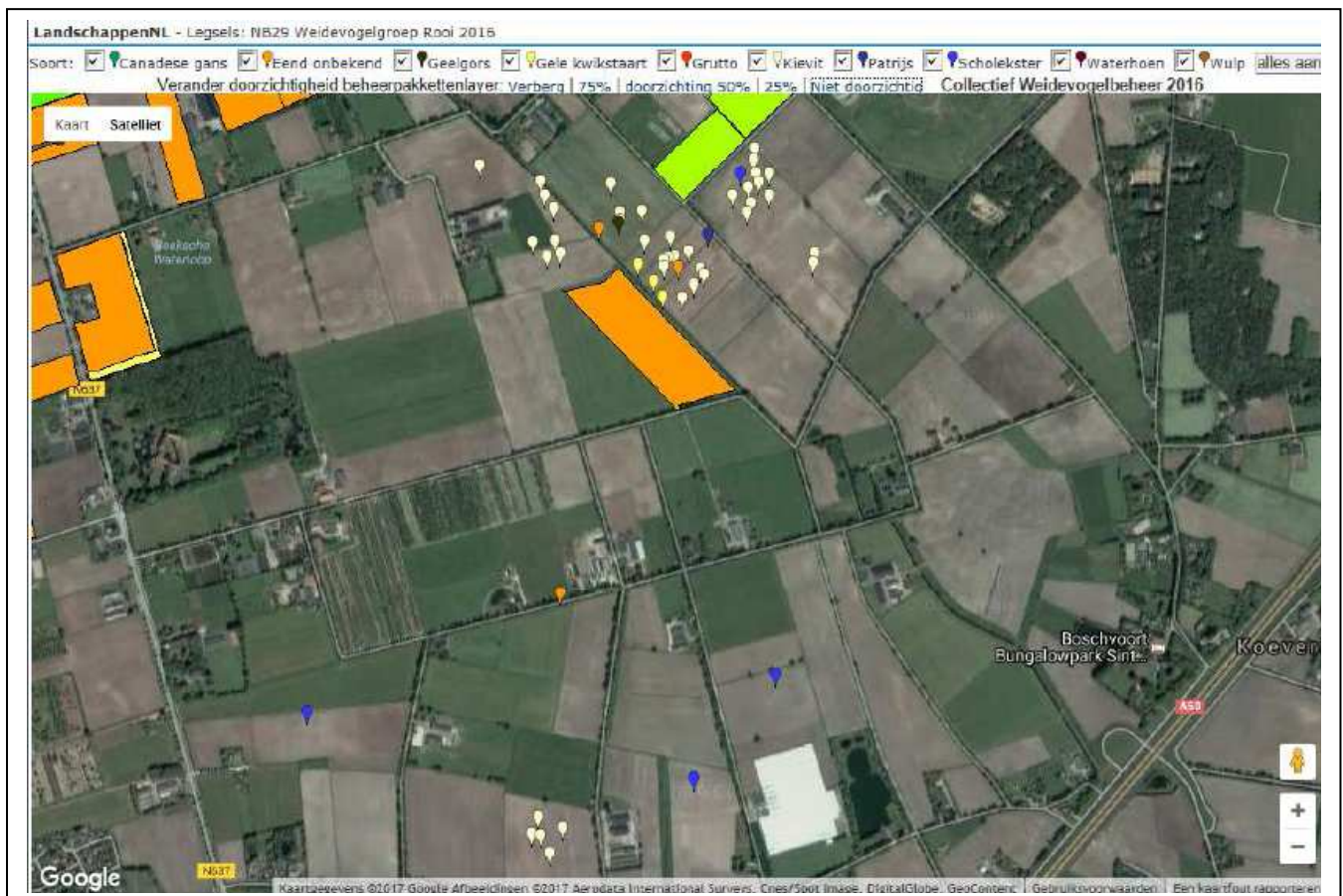
Jan Staal hield op het ringformulier alles nauwkeurig bij.

Onze weidevogelgroep markeerde alle nesten en registreerde alle legfels in de database van Landschapsbeheer Nederland. NB. Niet alle gevonden nesten werden in het onderzoek meegenomen.

Veerse Heide

In de Veerse Heide ging de “vrijdagsmiddag-loopgroep” weer van start bij de locatie “Miss Hyacinth”. Het was tot 3^e week maart erg nat op de percelen die daardoor niet bewerkt konden worden. Deze loopgroep vond op 1-4-2016 de eerste 11 legsels van de Kievit die met 4 eieren al compleet waren. Dit was net op tijd voordat op deze percelen bewerkingen plaats zouden vinden. Het was opvallend dat de legsels zich net als vorig jaar op enkele percelen concentreerden. Dit waren ook de percelen met maatregelen voor uitgesteld bewerken met braakstroken. In dit gebied was veel predatie door vos, das en zwarte kraai. Tijdens het veldwerk zagen we onder andere dat een zwarte kraai een patrijs aanviel en de kop er af beet en er mee weg vloog.

In het seizoen 2016 noteerden voor het gehele gebied Veerse Heide en omgeving de volgende legsels:

- 40 kieviten
- 4 scholeksters
- 4 gele kwikstaarten
- 1 geelgors
- 1 patrijs
- 1 Canadese gans
- 3 eenden

Het legsel van een patrijs in een braakstrook ging echter door predatie verloren.

Ter vergelijking met andere jaren het aantal kievieten in dit gebied:

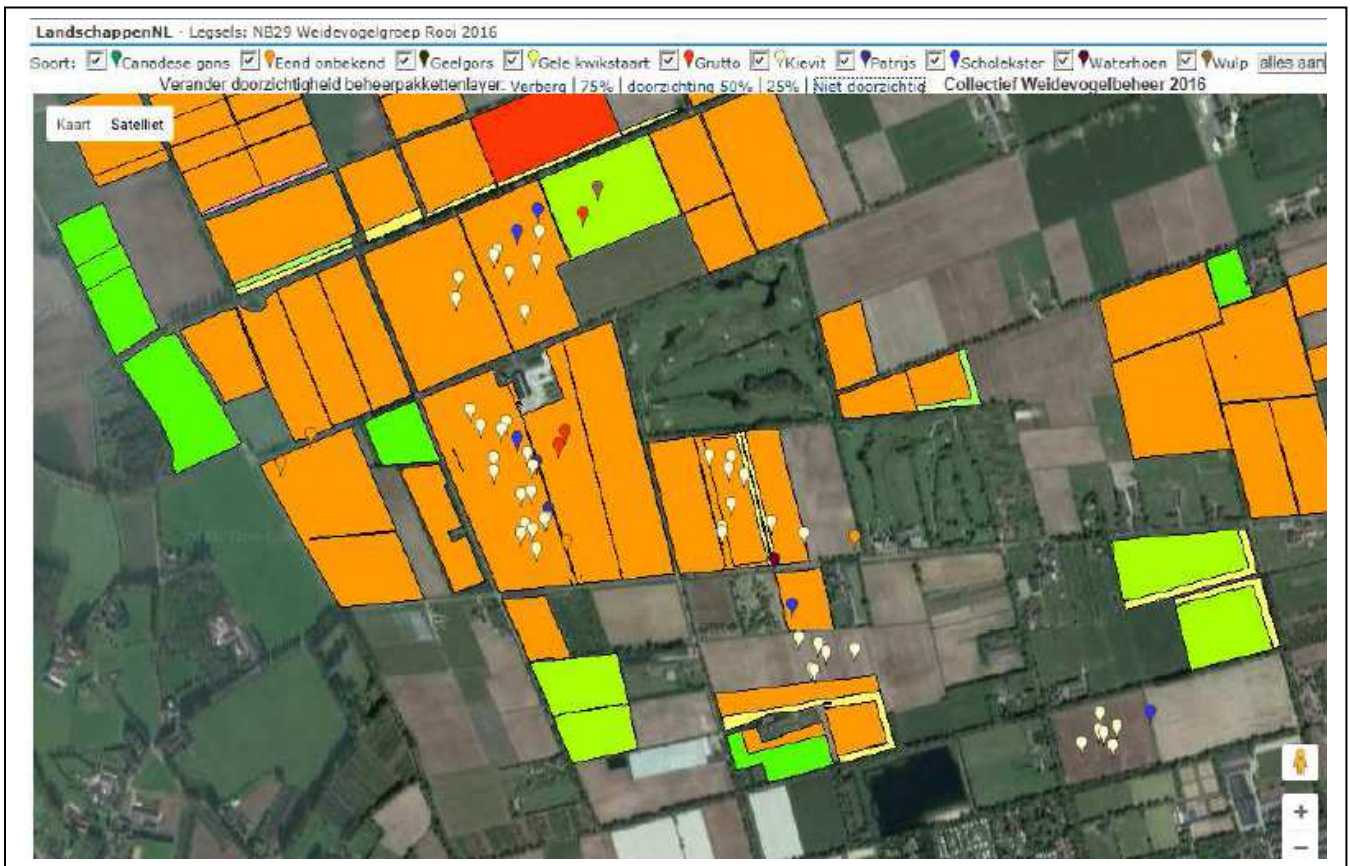
- In 2014 hadden we 29 legsels.
- In 2015 hadden we 43 legsels.

In het gebied waren ook 2 paartjes Wulpen van de kant af geobserveerd, legsels hebben we niet gevonden, deze lagen goed beschermd, we hebben ze niet genoteerd! Ons vrijwilligerswerk was voornamelijk toegespitst op de nestbescherming van kievieten, wulpen, scholeksters en patrijzen. Natuurlijk was er nog veel meer te zien en te beleven in dit mooie gebied dat we niet hebben opgeschreven. Voor de komende jaren verwachten we veel van de aantrekkende werking van de waterplas door de zandafgraving bij Dekkers. Er werden al veel watervogels gezien en in het zanddepot hadden zich oeverzwaluwen genesteld.

Schijndelse Heide

In de Schijndelse Heide waren de percelen minder nat dan in de Veerse Heide en begon het seizoen daarom al op 13-3-2016 met het vinden van een legsel van de kievit met 3 eieren.

Op diverse percelen werd in tegenstelling tot andere jaren geen maïs geteeld maar aardappelen of gras en dit was van invloed op het aantal legsels van de kievit. Ook was er wat meer predatie dan in andere jaren.

In 2016 noteerden we voor we het gehele gebied Schijndelse Heide en omgeving de volgende legsels:

- 45 kieviten
- 3 grutto's
- 1 wulp
- 6 scholeksters
- 2 patrijzen
- 5 eenden en waterhoen

Ter vergelijking met andere jaren in dit gebied:

- In 2014 waren er 83 legsels van de kievit.
- In 2015 waren er 99 legsels van de kievit.
- In 2015 waren er 6 legsels van de grutto.
- In 2015 was er 1 legsel van de wulp.
- In 2015 waren er 7 scholeksters.

meerijden tijdens het maaien

Ook in dit gebied was ons werk als vrijwilligers voornamelijk toegespitst op de nestbescherming van kieviten, grutto's, wulpen, scholeksters en patrijzen.

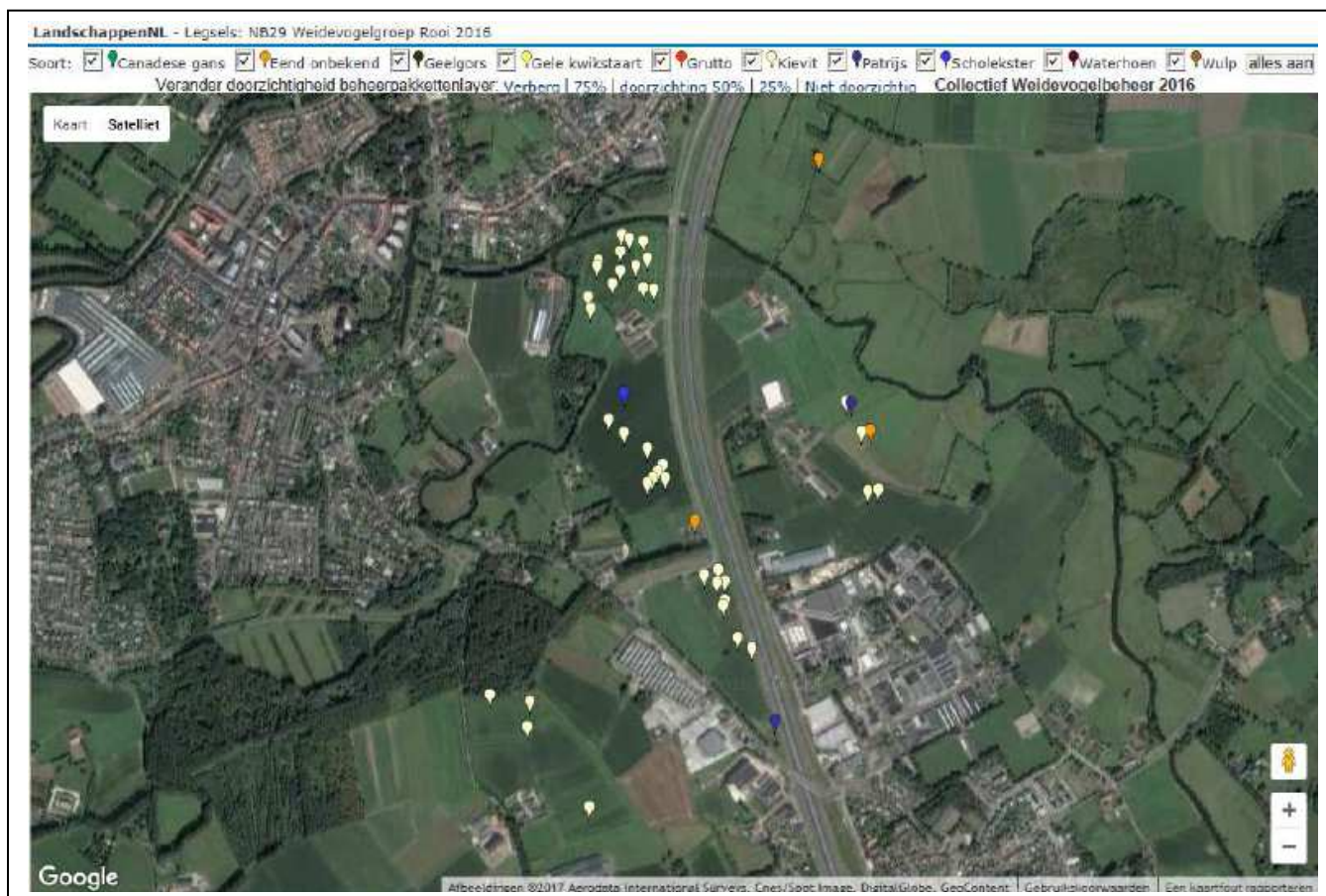
Belangrijk waren ook de braakstroken en akkerranden voor schuil- en broedgelegenheid.

Tijdens het maaien van een grasperceel waar ook een rustzone-regeling voor grutto's was afgesloten, werd op de trekker meegereden en waarnodig paste de chauffeur de rijsnelheid aan.

A50 en omgeving.

Op de percelen bij de A50 / Oostelijke Randweg waren ook nog andere percelen uit de omgeving in beeld als die van het ringproject bij Van de Meerakker. Opvallend was dat hier bijna geen predatie was. Op een perceel vonden we zelfs een legsel met 5 eieren waarvan er eerst 2 en een week later de andere 3 uit kwamen! Op het perceel met uitgesteld zaaien werden een halve dag voordat er bewerkingen plaatsvonden vlaggen geplaatst omdat we zagen dat Kieviten met kuikens de randweg en A50 overstaken en sneuvelden in het drukke verkeer. Tijdens het bewerken werd ook hier met de trekker mee gereden.

In het seizoen 2016 noteerden voor dit gehele gebied A50 en omgeving de volgende legfels:

- 38 Kieviten
- 1 scholekster
- 2 patrijzen
- 3 eenden

Ter vergelijking met andere jaren in dit gebied:

- In 2015 waren er 40 legfels van de Kievit.
- In 2015 was er 1 legsel van de scholekster
- In 2015 was er 1 legsel van de patrijs

Verkeersslachtoffer A50

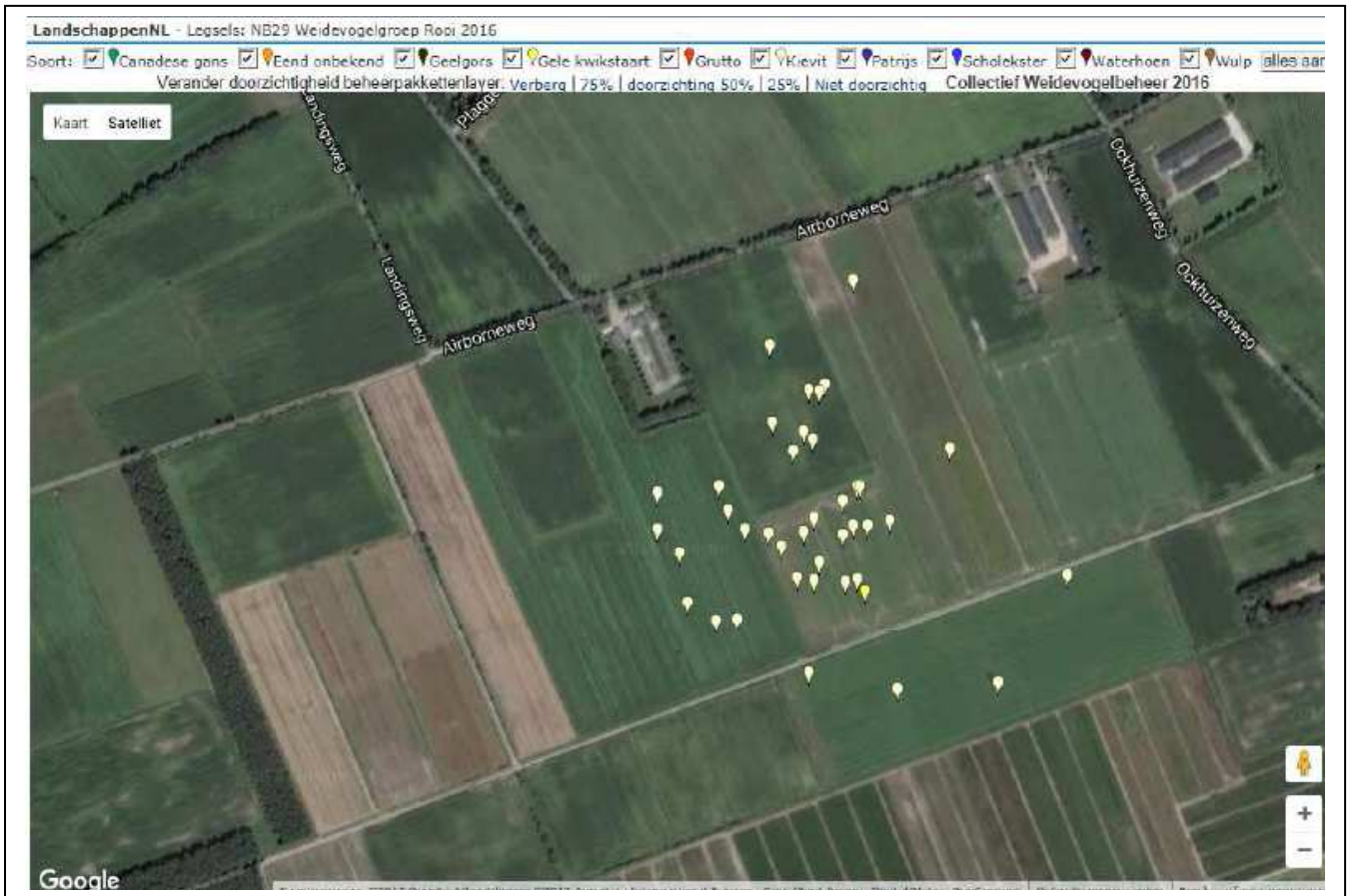
Kievitsnest met 5 eieren, eerst 2 week later 3 uit

Sonse Heide.

De percelen aan de Airborneweg in de Sonse Heide was voor ons een nieuw gebied met van oudsher toch wel kieviten maar waar door een weidevogelgroep niet aan nestbescherming werd gedaan.

Het gebied daar is het laagste punt van de Sonse Heide en betekent dat het er vrij nat was en er pas laat in het voorjaar bewerkt kon worden. Het is ook een gebied waar de gele kwikstaart, veldleeuwerik en wulp werden gezien. Voor 2 percelen kregen we een loopvergunning. (Van Acht en Dortmans).

Voor percelen waar we geen loopvergunning hadden keken we vanaf de kant en noteerde de legfels.

In het seizoen 2016 noteerden voor dit gebied in de Sonse Heide de volgende legfels:

- 44 kieviten
- 1 gele kwikstaart

Vergelijkingsmateriaal met andere jaren is er voor ons nog niet.

Een ding is zeker dat kieviten hier kansen hebben om te overleven.

In het begin van het seizoen hadden we wat last van eierrapers maar dat probleem loste zich op.

Van predatie door vos of kraai e.d. hadden we bijna geen last.

Het was een mooie start en we hopen in 2017 daar een goed vervolg aan te kunnen geven door met nog meer agrariërs samen te werken.

Projectplan voor de jeugd 2016.

Eind 2015 kregen we een financiële bijdrage van de Rabobank (Hart voor Elkaar) en een voucher van Groen en Doen die we hebben gebruikt om de bescherming van weidevogels in 2016 bij de jeugd onder de aandacht te brengen. Om daar een begin mee te kunnen maken hebben we met het beschikbare budget:

- 5 jeugdkijkers aangeschaft.
- Gedurende het weidevogelseizoen nam jeugd onder begeleiding deel aan het veldwerk.
- Met JNW (Jeugd Natuur Wacht) en AP natuuradvies & Begeleiding een workshop georganiseerd.
- Op zaterdag 16-4 georganiseerde we deze activiteit voor ca. 30 deelnemers incl. begeleiding.
- Het project was te volgen op de site van Groen en Doen; <http://www.groendoen.nu/projecten/306>
- In het voorjaar van 2017 zal dit project nog een vervolg krijgen.

Mede door de inzet van AP Natuuradvies & Begeleiding, de vrijwilligers van JNW, onze eigen vrijwilligers en Jan en Ans Dekkers voor het beschikbaar stellen van hun locatie en tijd was het een geslaagde activiteit. Burgemeester Peter Maas kwam op bezoek en TV Meierij maakte opnames.

Kijkochtend met de Natuurwerkgroep Liempde 10-4-2016

Op deze zondag organiseerde we een wandeling door de Schijndelse Heide met als vertrekpunt de stal bij Boekhorst. Het was een geslaagde wandeling met ca. 25 deelnemers. Veel van de bij ons voorkomende soorten weidevogels o.a. Kievit, grutto, scholeksters en wulp lieten zich zien.

Ook zagen we zangvogels, patrijzen, reigers en zelfs hazen. Na afloop was het een gezellige afsluiting op het "terras" bij de stal van Andre Boekhorst en die daarvoor dus hartelijk werd bedankt.

Excursie 7-5-2016

Op zaterdag 7 mei hadden we schitterend weer en brachten we met 16 vrijwilligers een bezoek aan het bijenteeltmuseum Ecopoll van Fam. Schuurmans te Geffen. Van hieruit hadden we met een gids die het gebied kende een wandeling van ca. 5 km die gedeeltelijk over het Ivo van Dintherpad naar Geffense Bosjes voerde. Na de wandeling kregen we in het museum een rondleiding. Tijdens de lunch was er uitleg over alles wat met bijen etc. te maken had.

Na de lunch brachten we een bezoek aan de eendenkooi van Theo van Mook in Maren-Kessel en het naastgelegen kunstmatig in stand gehouden plas-drasgebied.

Theo van Mook pachtte sinds 2011 de eendenkooi en bestede veel vrije tijd aan het opknappen. Met toewijding wist hij te vertellen over de ligging en werking van de kooi, het onderhoud en plannen voor toekomst. Prachtig was ook te zien hoeveel soorten weidevogels en watervogels in deze natte enclave in de polder gespot konden worden. Na afloop werd Theo hartelijk bedankt voor de rondleiding. Het werd nu ook tijd om de dorst te lessen in het nabij gelegen terras van de Leeuwerik aan de Gewandeweg.

Fietstocht Convenantgroep 11-5-2016.

Dit jaar organiseerde de Weidevogelgroep NB30 (Jekschot) de jaarlijkse fietstocht. We werden bij Ben van Genugten aan de Bikkelkampen hartelijk ontvangen met koffie en koek. Na het welkomstwoord van Bert de Koning en Rien van de Laar (voorzitter van de convenantgroep) trokken we het gebied in. Het was een interessant gebied met voor onze begrippen nog een grote populatie Kieviten en Wulpen. Er was veel te zien en ook werd verteld dat hier door predatie veel legsels en kuikens verloren gingen ondanks de rustzone-regelingen die waren afgesloten met de boeren.

Samen met de overige deelnemers van de convenantgroep namen onze vrijwilligers Piet, Dik, Gradje en Wil deel aan deze fiets- en kijktocht.

Info-stand Weidevogelbescherming 16-5-2016.

Op 16 mei (2e pinksterdag) was er open dag bij Miss Hyacinth. Op deze locatie hadden we een info-stand ingericht met materialen en borden die door Brabants Landschap beschikbaar waren gesteld. Voor onze weidevogelgroep was het weer een mooie gelegenheid om ons te presenteren en te vertellen over ons vrijwilligerswerk. Het was gezellig met veel belangstelling voor weidevogelbescherming.

Wandeling met Brabants Landschap 17-5-2016.

Op 17 mei was er in de Schijndelse Hei een wandeling van het Brabants Landschap.

Voor deze wandeling die wij mede mochten verzorgen, konden deelnemers zich aanmelden bij het Brabants Landschap.

Er waren 15 deelnemers waarvan 2x jeugd. Van BBL waren Jochem Sloothaak en Anette den Hollander aanwezig.

Van onze vrijwilligers waren Henk, Gradje, Dik en Wil aanwezig.

Het vertrekpunt was de stal bij Boekhorst (Schijndelse Heide 4).

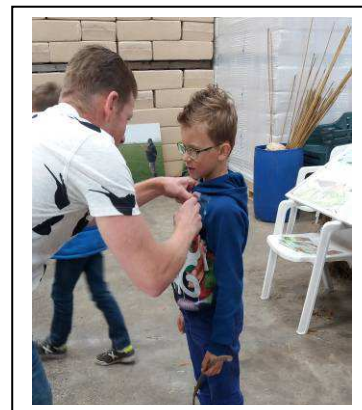
Ook hier hadden we in de stalruimte waar we tijdens het seizoen markeerstocken, mandjes, e.d. mogen opslaan een info-stand ingericht. Om 10 uur waren we compleet en gingen met 21 personen het gebied bekijken waar we ons vrijwilligerswerk doen.

Kieviten met kuikens, Grutto, Wulp, Scholekster, Reiger, Geelgors en Roodborsttapuit lieten zich goed zien en werden gespot met kijkers en telescoop.

Jochem Sloothaak vertelde enthousiast over de akkerranden.

Na afloop was er in de stal een kop koffie en de jongste deelnemers werd een aandenken aan deze morgen opgespeld.

Voor iedereen waren stickers en speldjes.

Jubileum Bert en Maria en evaluatieavond 18-5-2016

Op 18 mei hadden we onze evaluatieavond gepland.

Op deze avond hielden onze vrijwilligers Bert en Maria Foolen ook hun receptie voor hun 50-jarig huwelijk. Al onze vrijwilligers waren voor deze receptie in zaal de Vriendschap in Boskant uitgenodigd! Bert en Maria zijn niet zo maar een paar weidevogelbeschermers want de kieviten wonen als het ware in hun achtertuin. Samen zijn ze al vanaf 2002 actief als weidevogelbeschermers.

In het verenigingsleven in Nijnsel zijn ze ook geen onbekenden bij onder andere de carnavalsvereniging de Heikneuters en nog veel meer....

In overleg spraken we af om 19.00 uur op receptie te gaan en om 21.15 uur op een terras in Rooi met de evaluatie te beginnen.

We gingen met 15 vrijwilligers op receptie en voor Bert en Maria waren er bloemen en VVV-bonnen.

Bij de evaluatie waren we met 21 vrijwilligers en dus bijna helemaal compleet.

Gezellig was het om onder het genot van een paar consumpties ook met andere loopgroepen van gedachte te wisselen over de bevindingen, bijzondere gebeurtenissen en nieuwtjes.

De vrijwilligersgroep bedankte Piet en Wil met een attentie voor al het coördinatiewerk.

We spraken ook af wanneer dat we de gezamenlijke veldwerkzaamheden, gingen beëindigen.

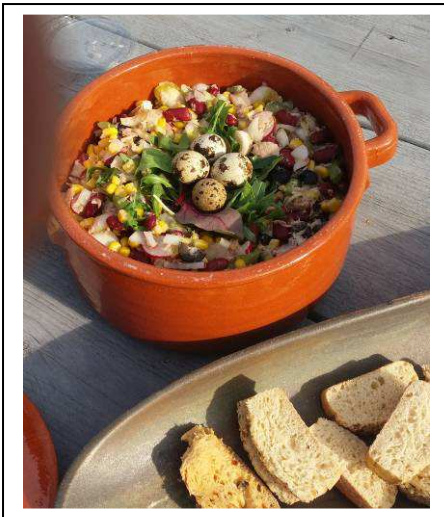
De laatste planning voor het veldwerk van de loopgroepen was:

- Dinsdagmorgen 24-5-2016 observeren en nesten controleren bij Wiersma en Van den Boom. Start om 9.30 uur op de parkeerplaats bij de Odaflat (brug over de Dommel).
- Dinsdagmiddag 24-5-2016 observeren en nesten controleren bij de Airborneweg. Start om 13.30 uur verzamelen bij Jan en Maria indien mogelijk.
- Woensdagmorgen 25-5-2016 om 10.15 uur bezoek van SOVON voor het controleren en kuikens observeren bij van de Meerakker t.b.v. het ringproject.
- Woensdagmiddag 25-5-2016 observeren en nesten controleren op de hoge akker bij Van de Meerakker en Aerts. Verzamelen om 13.30 uur bij Wil en Mia.
- Woensdagavond 25-5-2016 geen programma in verband met de wandeling bij Odendael.
- Vrijdagmiddag 27-5-2016 in de Veerse Heide observeren en nesten controleren bij Ketelaars en Van den Akker. Verzamelen om 13.30 bij Ans.
- Zondag 29-5-2016 Verzamelen om 8.00 uur bij Boekhorst voor observeren en nesten opsporen.

Het belopen van de percelen door de groepen was na 30 mei niet meer nodig. De maïs en aardappels stonden overal te groeien en over een paar weken kon er alweer voor de 2e keer gemaaid worden. Natuurlijk moesten er nog wat stokken van het veld gehaald worden en nog tellingen plaatsvinden. Ook de waarnemingen voor het ringproject met SOVON liep nog door en met enkele vrijwilligers werden die uitgevoerd. Ieder die tijd had kon natuurlijk onderling iets afspreken en genieten van de natuur en de omgeving. Zo waren bijvoorbeeld in de Schijndelse Heide op onze percelen alarmerende grutto's te zien en te horen. Er liep een paartje grutto's met 3 flinke kuikens tegenover de golfbaan. Als er bijzonderheden waren werd het genoteerd en aan de coördinatoren doorgegeven. De resultaten zien er voor dit jaar niet zo slecht uit (hierover later meer). Iedereen alvast bedankt voor alle inzet bij de activiteiten. Er werd alvast uitgekeken naar volgende gezamenlijke activiteit de jaarlijkse BBQ op 6 Juli 2016.

Afsluiting van het seizoen met BBQ 6-7-2016

Op 6 juli hebben we het weidevogelseizoen afgesloten met onze jaarlijkse BBQ. Er waren weer van die lekkere hapjes, drankjes en gerechten, deels gemaakt door onze eigen leden. De salade die Frenk meebracht was wel heel speciaal en leuk bedacht met die (nep) kievitseieren!!? De BBQ was heerlijk en het was genieten van de gastvrijheid van Ans en Jan in hun prachtige natuurtuin.

Het was net als vorig jaar een prachtige zomeravond dus na het eten tijd voor Jeu des Boules. De teams werden uitgeloot en Frenk legde uit hoe er gespeeld zou moeten worden. Dit jaar was er wel een wisselprijs en die werd mooi in ontvangst genomen door de gelukkige winnaars Maria Sijbers, Maria van den Berg, Jan van den Tillaart en Piet Delisse. Het was gezellig buurten op en rond de baan tot laat in de avond.

de winnaars

wisseltrofee

Zomeravond activiteit 25-08-2016.

Het was een zeer warme zomeravond en gingen allemaal op de fiets.

We vertrokken met 11 deelnemers vanaf de Knoptoren en onderweg kwamen er nog 2 bij.

Om 19.00 uur waren we op het Tooseplein in Liempde waar de 2 gidsen (Eric van Ooijen en Henk van Boxmeer) en de 2 gastdeelnemers (Rien van Hout en Wim Elfrink) op ons stonden te wachten.

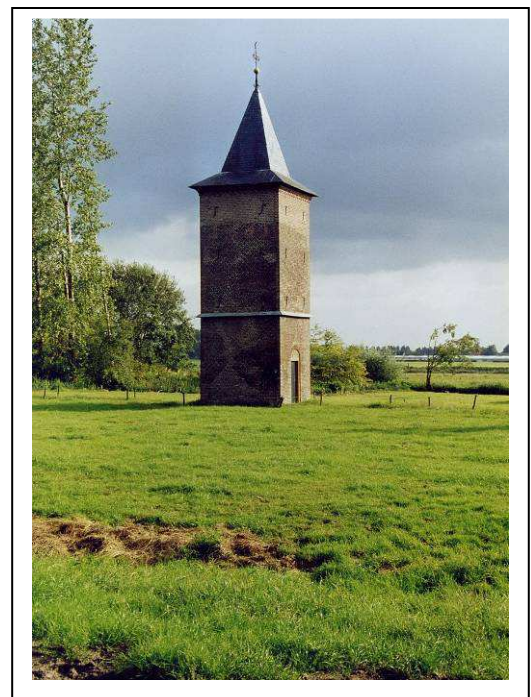
De gidsen waren van de Natuurwerkgroep Liempde.

De wandeling werd gehouden in het mooie buitengebied van Liempde met o.a. :

- Uitleg van een stukje cultuurhistorie en de landschappelijke waarden van het gebied.
- Met het St. Janspontje gingen we over de Dommel.
- Uitleg over het ontstaan van een hoge akker langs het fietspad van Olland naar Liempde.
- De monumentale verbouwde boerderij uit de 18^e eeuw met de bijbehorende vierkante bakstenen duiventoren en overblijfselen van een 16e eeuwse havezathe.

Na afloop bij terugkomst op het Tooseplein werden de gidsen Eric en Henk bedankt met een Rooise attentie. Daarna was de tijd rijp voor een versnapering op het terras bij het Wapen van Liempde om de vochthuishouding weer op peil te brengen....

Activiteiten Odendael

Vooraf veel leden van de weidevogelwerkgroep hebben geholpen met de avondwandelingen vanuit Odendael. Door hun inzet hadden we steeds voldoende vrijwilligers voor het duwen van de rolstoelen. Fijn waren de tochtjes naar het Dommelpark, Knoptoren en Kasteel Henkenshage. We hadden steeds geweldig mooi weer, je krijgt wat je verdient!! Ook de natuuravond in april met het thema weidevogels werd door deelnemers op Odendael erg gewaardeerd.

Wandelen en vertellen over vroeger

Telling akkervogels 26-10-2016

Op woensdag 26 oktober vond de eerste telling plaats van de akkervogels om een indicatie te krijgen van wat er zich in de ingezaaide akkerranden bevond. Bij de telling die werd begeleid door Brabants Landschap en SOVON waren van onze vrijwilligers Henk, Piet, Gradje en Wil aanwezig.

De resultaten van deze telling bleven achter bij de verwachtingen.

In januari 2017 zal er nog een 2^e en 3^e telling worden uitgevoerd.

De resultaten van de telling op 26-10 bij van der Laar bijvoorbeeld waren:

- 2 groenlingen
- 2 vinken
- 13 ringmussen
- 2 rietgorzen
- En als “bijvangst” 2 hazen

Nb. Op de kaart zijn ook de resultaten uit eerdere waarnemingen gedurende 2016 aangegeven !!

“Natuurwerkdag” bij Miss Hyacinth 4-11-2016

Als “tegenprestatie” voor de gastvrijheid die de leden van onze Weidevogelgroep genoten bij Miss Hyacinth hebben we op vrijdagmiddag 4 november met 6 vrijwilligers de pluktuin winterklaar gemaakt. Er werd goed gewerkt en het was vooral een gezellige middag. Natuurlijk hielpen Jan en Ans en hun kleinkinderen ook mee!

Terugkomdag Jaar van de Kievit 19-11-2016

Omdat we medewerking verleende aan het Ringproject van Sovon en Vogeltrekstation waren we op zaterdag 19 november uitgenodigd in Zeist. Vrijwilligers uit alle delen van het land die met het project meededen werden geïnformeerd over de resultaten die de afgelopen maanden waren geanalyseerd door Sovon en Vogeltrekstation. Aan de deelnemers (ca. 30) werd gevraagd wat de ervaringen waren, welke verbeterpunten er mogelijk zouden kunnen zijn en of we weer mee wilden werken aan vervolgonderzoek naar de kuikenoverleving van kieviten in 2017 en daarna. Marga, Piet en Wil waren de hele dag in Zeist bij de uitleg over het project en de (voorlopige) conclusies. Het verslag van het onderzoek en resultaten zullen in 2017 door Sovon worden afgerond en openbaar worden gemaakt.

Overleg convenant weidevogelgroepen Schijndel / Sint-Oedenrode 21-11-2016

Op 21 november was op de gemeentewerf van Sint-Oedenrode overleg met de begeleidingscommissie. Aanwezig waren:

- Voorzitter Rien van de Laar.
- Bart Claassen namens Gemeente Schijndel.
- Joop Heijmans en Mark de Bie namens Gemeente Sint-Oedenrode.
- Dick Vorstenbosch en Marco van de Ven namens Waterschap Den Dommel.
- Nan Visser, Frans Verhagen en Wil Hettema namens Weidevogelgroep Schijndel.
- Bert de Koning en Ben van Genugten namens Weidevogelgroep Jekschot.
- Piet Delisse en Wil Foolen namens Weidevogelgroep Rooi.

Afwezig waren:

- Brabants Landschap
- ZLTO afd. Sint-Oedenrode.

Deze vergadering markeerde ook het afscheid van het overleg met de Gemeente Schijndel en Sint-Oedenrode. Bart Claassens nam het woord, bedankte iedereen en verraste de aanwezigen met een taart. Gebiedscoördinator en Penningmeester Nan Visser maakte het verslag van het overleg en bedankte iedereen voor de prettige samenwerking en ondersteuning en hoopte dat ook in de nieuwe Gemeente Meierijstad voort te kunnen zetten.

De voor ons voornaamste punten uit dit overleg:

- Resultaten bij ons zijn redelijk tot goed maar in Jekschot is veel last van predatie door de vos.
- Waterschap de Dommel komt met een nieuw maaibeleid om het openhouden van de watergangen te verbeteren en het waterpeil in de waterlopen structureel te verhogen met ca.30 centimeter.

Resultaten Rooise Weidevogelgroep 2016

Legsels per soort											
groepsnr: NB29											
Selectie: NB29 Weidevogelgroep Rooi 2016											
Soort	Totaal	Bekend	Uit	Niet uit	% uit	Pred.	Bew.	Werk.	Verl.	Ov.	Onb.
Canadese gans	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Eend onbekend	11	10	9	1	90.00	1	0	0	0	0	0
Geelgors	1	1	0	1	0.00	0	0	1	0	0	0
Gele kwikstaart	4	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0	0
Grutto	3	3	3	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Kievit	172	167	115	52	68.86	29	0	10	6	0	7
Patrijs	5	3	2	1	66.67	1	0	0	0	0	0
Scholekster	11	11	10	1	90.91	1	0	0	0	0	0
Waterhoen	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Wulp	1	1	1	0	100.00	0	0	0	0	0	0
Totaal	210	198	142	56	71.72	32	0	11	6	0	7
% van bekend resultaat			71.72	28.28		16.16	0	5.56	3.03	0	3.54

De onderstaande legselgegevens ook van voorgaande jaren.

Selectie: NB29 Weidevogelgroep Rooi 2016											
Soort	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Canadese gans									1	1	
Eend onbekend								3	2	11	
Geelgors	1	8	5	4						1	
Gele kwikstaart	1	1	1	1	1			4	4	4	
Graspieper				1	1						
Grutto	2	2	3	5	6	4	3	1	6	3	
Kievit	77	65	68	61	66	71	69	124	168	172	
Kleine karekiet					1						
Kwartel		0			2						
Patrijs					1				2	5	
Rietgors	1										
Roodb. tapuit		2	1	4							
Scholekster	4	2	3	3	1	3	4	9	9	11	
Veldleeuwerik		0	1							1	
Waterhoen											
Wilde eend		1	1		1						
Wulp	1		2	1	2	2	4	1	1	1	
Totaal	87	81	85	80	82	80	80	142	193	210	

Verste: 1.04 ; giprint: 19-11-2016 19:19.

Er zijn door onze vrijwilligers een of meerdere broedparen gezien van: roodborsttapuit, geelgors, gele kwik, graspieper, blauwborst, kleine karekiet, veldleeuwerik, patrijs, kwartel, wilde eend, fazant, steenuil en ransuil. Deze werden niet altijd genoteerd!

Nawoord

De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers is nog steeds in stijgende lijn.

Zo was in 2008 de gemiddelde leeftijd 55,7 jaar.

In 2016 liep de gemiddelde leeftijd op naar ruim 64 jaar.

Door ons jeugdproject hopen we de komende jaren de gemiddelde leeftijd terug te brengen.

Wij bedanken:

- Alle vrijwilligers, agrariërs en loonwerkers voor hun inzet en tijd.
- De familie Dekkers voor de gastvrijheid.
- Weidevogelbeschermingsgroep Schijndel e.o. en Jekschoot voor de samenwerking.
- AP Natuuradvies & Begeleiding voor ondersteuning van het jeugdproject.
- De vrijwilligers van de JeugdNatuurWacht.
- De MooiRooikrant en TV-Meierij.
- Convenantgroep van gem. Schijndel en Sint- Oedenrode.
- Het Brabants Landschap en Sovon, voor de ondersteuning tijdens het seizoen

Januari 2017